

Arbejderne f. Eks. at ville forudsætte, at de vilde tilegne sig Goder, de ikke vare fuldt ud berettigede til, eller at Arbejdernes Ansvarshøvelse var svækket, naar man ikke lader dem selv betale. Man anvender jo dog aldrig den samme Moral over for Direktører, Ministre og andre Embedsmænd; de kunne meget godt have deres Gage, naar de ere syge, og de gaa af som Ministre og saa Pension, uden at man taler om, at Ansvarshøvelsen derved er svækket, og uden at man finder at her skal være Tale om at lide Brud paa sin Ære. Naar det imidlertid er en Arbejder, i alt Fald synes man at fremstille dem som Mennesker, man maa holde nøje Øje med, fordi der er slet Moral og Mangel paa Værdshøvelse hos dem. Dette protesterer jeg imod. Jeg kender Arbejderne nok til at vide, at den store Mængde af dem besidder denne Værdshøvelse og ogsaa ved, hvad de betale til Statskassen for at kunne gøre Krav gældende over for Staten. Jeg skal her sige netop til det ærede Medlem fra Aalborg, at Arbejderne betale i Skatter til Staten forholdsvis — altsaa med Henblik paa deres Evne — mere end andre Samfundskænder, og det er dog en Grund, forekommer det mig, til, at Arbejderne skulde have Ret til at kræve, at man, naar de fordrer Understøttelse af Staten, ikke straks kalder det for en ny Form for Fattighjælp og siger, at Arbejderen mister sin Ære eller, saaledes som det ærede Medlem for Horsens (Wulff) synes at ville, forudsætte, at Arbejderne derigennem bleve Synlere. Det er en meget forkert Opfattelse, Arbejderne ere villige til at bære Byrden for Statsøjemed, men de kræve ogsaa noget af Staten, og de have Ret dertil. Det ærede Medlem for Aalborg sagde endvidere, at den Deling, der skulde være i en Ulykkesforsikring, maatte være saadan, at den ingen forurettede. Men de Herrer, der have haft Ordet om det Forslag, som det ærede Medlem selv har været medvirkende til, have netop paavist i deres Kritik, at Delingen her er uretfærdig... (Bramsens: Der er ingen Deling!)... So, der er en Deling, for saa vidt man kan sige, at der er enkelte, der skulle betale, medens andre gaa fri. Det er en uretfærdig Ordning. Denne Deling forekommer mig, at være saadan, at adskillige af dem, paa hvem Byrden kom til at hvile, ville have Grund til at være i høj Grad utilfredse. Byrderne skulle bæres, siger det ærede Medlem ifølge den bestaaende Ret. Men det, der her foreslaas, vil netop ikke være i Overensstemmelse med den bestaaende Ret. — Endelig siger det ærede Medlem, at et Forslag, om Ulykkesforsikring maa være

finansielt overkommeligt. Det indrømmer jeg, det er det foreliggende Lovforslag — det er jo endogjaa nylig sagt, at det var alt for lidt, der krævedes. Men jeg tillader mig at sige, at det var vort Forslag ogsaa, hvis det ærede Medlem ikke havde været alt for streng imod det og i alt for høj Grad ment, at han var den eneste, der havde Lov til at tale om disse Spørgsmaal, vedrørende Arbejdernes Liv. Summen løb, efter hans Beregning, op til 13,800,000 Kr. Det ærede Medlem var for Resten straks, hvad ogsaa det ærede Medlem fra Horsens (Wulff) har paapeget, saa venlig at rabattere 4 Mill. Kr., men han glemte, at i samme Grad som man Lovgiver paa det sociale Omraade, letter man Byrderne paa Fattighudgettet, og det er ikke f.aa Summer, der derved ville gaa bort derfra. Endvidere kunde man ogsaa sige, som det allerede er fremført her, at Sygekasserne kunde bære en Del af Byrderne, jeg vil dog føje til: ganske vist kun i Tilfælde af, at Staten erkendte, at den maatte yde Sygekasserne et større Tilskud, thi jeg tror, de have ondt nok ved at klare sig med det Tilskud, de have i Øjeblikket. — Jeg skal til Slutning blot tillade mig at omtale en i Tyskland foretagen Undersøgelse af, i hvilken Grad den nyere sociale Lovgivning har indvirket paa Fattigplejen. Det forekommer mig ret interessant at paapege dette her, hvor der er Tale om sociale Reforme. Dr. Freund, der er Formand for en Invaliditets- og Forsørgelsesanstalt i Berlin, har besvaret dette Spørgsmaal med, at Fattigvæsenet, skønt man har Lovgivet om Sygdomme, Ulykkestilfælde, Alderdom og om Invaliditet, alligevel ofte maa træde til, fordi de Bidrag, der ydes, ere for smaa. Det forekommer mig, at der deri ligger en Anvisning for os paa at være mere vidtgaaende, thi vi erkende jo dog, og ikke mindst erkende Kommunerne, at de Byrder, som Fattigplejen maa have paa sine Skuldre, ere nogle af de mest tyngende, vi have, og at man mere og mere maa engagere Staten i disse Opgaver, saa at den tager væsentligt af disse Byrder paa sig. Derfor maa vi altsaa ogsaa have videregaaende Love. Der sker nu imidlertid det, at samtidig med at man saaledes letter Fattighudgettet, bliver hver enkelt Families Underhold dyrere. Hvorfor? Fordi Kravene stige, fordi den, der er forsikret, føler f. Eks. under en Sygdom, hvilken Betydning hurtig Lægehjælp har, og derfor kræver, at Familiens Medlemmer skulle søge offentlig Lægehjælp. Derved ville Kravene til den offentlige Fattigpleje stige, og Udgifterne, relativt set i alt Fald, forøges. Men alligevel er det